

ÁLLANDÓAN BŐVÜLŐ KRÓNIKÁSKÖNYV

— Szovjet segítség Vietnamnak —

A franciák feletti győzelem után a szabadság még csak a lehetőséget kínálta fel Vietnam népe számára: elindulhatott a társadalmi és gazdasági felemelkedés útján. Hogy a kemény harc árán megszerzett lehetőséget realizálódjon is, ahhoz sok-sok munka kellett és természetesen: segítség is.

Ezerszámra jöttek hát szovjet földről az orvosok, mérnökök, agronómusok és tanítók. Csak 1955 és 1965 között több mint 2500 szovjet szakember érkezett a Vietnami Demokratikus Köztársaságba, hogy tudását a vietnami nép rendelkezésére bocsássa.

Vaszilij doktor a dzsungelben

... Messze fent, északon, Son La vidékén mindmáig megőrizték az emberek egy fiatal, szőke, szürkészemű orvos emlékét. Vaszilijnak hívták. Az orvos éveken át élt velük együtt a dzsungelben. Gyógyította a maláriát, segítségére sietett a szülőszorongóknak. Különösen a gyerekekért tett sokat. A rengeteg munka végül Vaszilij doktort is leverte lábáról, agynak esett. Betegsége azonban nem akadályozta meg abban, hogy azonnal útra ne keljen, ha súlyos beteghez hívták.

Egyszer vadászok bukkantak rá, mélyen az erdőben, alig néhány kilométerre egy hegyi falutól. Az orvos gyorsan elment, mert beteg gyerekekhez hívták, de a láz útközben földre teperte. Amikor a vadászok magához térítették, csak két szót tudott kipurcolni ajkán: a falu és a beteg gyerek nevét. Megmentőit a kevés beszédből is értették. Hordágyat rögtönöztek s a megjelölt faluba vittek. Így Vaszilij doktor teljesítette orvosi esküjét: megmentette a kisfiút. Együttal azonban olyan emberi nagyságról is tanúbizonyságot tett, amely miatt nevét a magas hegyvidék népe azóta is megkülönböztetett tisztelettel emlegeti.

A háborút követő nehéz esztendő, amikor elsősorban a harc okozta sebeket kellett gyógyítani, lassan elmúltak, s elérkezett az építés időszaka. Egy külföldi utazó, aki sokfelé megfordult Vietnamban, érdekességgé jegyezte fel: bármerre járt, akár hősiemlékhez vitt az útja, termelékenységükbe látogatott, vagy kis falusi iskola ajtaján kopogtatott be, mindenütt Alexejek és Fjodorok „lábamomába botlott”, kezük munkáját hallotta dicsérni.

Mély rokonszenv és szeretet

A statisztikai adatok könyven érthetővé teszik, miért alakult ki az egyszerű vietnami emberekben a mély rokonszenv és szeretet a szovjet szakemberek iránt. A legutolsó tíz esztendőben szovjet segítséggel felépített, vagy újjáépített érc- és szénbányák, gyárak és erőművek a VDK népgazdaságának jelentős hányadát alkotják. Néhány kiemelt példát is bizonyítja ez. Szovjet mérnökök közreműködésével állították például üzembe a szénbányák 75 százalékát, az elektromos berendezések egyharmadát és szinte teljes egészében szovjet szakemberek segítettek a vietnami ólom, konzerv és teafeldolgozó iparágak megteremtésében.

Uong Bi-nál új hősiemléket adtak át. Az eseményről annak idején így számoltak be a helyszíni tudósítók: „Nagy sereg férfi gyűlekezett ünnepi hangulatban az erőmű körül. Az építők legjobb ruhájukat öltötték magukra. Az ünnepség között lehetett látni a szovjet specialistákat is. Kissé zavarban voltak a szívélyes köszönő szavak özönétől... És ekkor a gépcsarokban lassan feldübörögtek a gépek... melyeknek oldalán bárki elolvashatta, hogy

Leningrádból, Harkovból, Kalugából érkeztek...”

Az erőmű elektromos áramot adott a gyáraknak, villanyfényt vitt az elmaradott távoli falvakba. Mégis, amikor az amerikai légitámadások elkezdtek támadásokat a Vietnami Demokratikus Köztársaság ellen, szinte az elsőként bombázták Uong Bi-t. Az amerikai repülőgépek 12 tonna bombát szórtak le az erőműre. Az USA hírszolgálatát ezután sietett közölni, hogy az Uong Bi-i katonai objektumot teljesen megsemmisítették. A jelentés nemcsak hazug volt, hanem elcsúszott is. Rövidesen távirat ment ugyanis Uong Bi-ből Hanoi-ba, s a távirat azt jelentette: „Az újjáépítést a vietnami és szovjet szakemberek részvételével befejeztük.”

Amióta az USA a dél-vietnami agressziót a nemzetközi jogot lábbaltató módon a VDK-ra is kiterjesztette, a szovjet nép nemcsak szavakban ítéli el az agressziót, nemcsak gyűlekezen tiltakozik a testvéri Vietnam ellen intézett bombatámadások ellen, hanem kézzelfogható módon is kifejezésre juttatja szolidaritását.

A Thak Ba-i erőmű

A tények közismertek, s a segítségadás formái is. Viszont nem lehet nem szólni arról,

amiről a hadijelentések mellett és talán éppen ezért alig esik szó. Van egy Thak Ba nevű vietnami helység. Ebben a vietnami falucskában, miközben az ország fővárosának környékét és nagy ipartelepeit bombatámadások érik, éppenolyan tervszerűen és lendületesen halad a munka, egy 108 ezer kW-os vízerőmű építése, mintha Vietnam régi, megszokott, dolgozó hétköznapjait élne. Nagy szükség van a vízerőműre, a munka tehát — természetesen szovjet szakemberek vezetésével — megállás nélkül, sőt kétszeres erővel halad.

Vladimir Seltsov szerelő, aki egyenesen Bratszkból érkezett Vietnamba, fejezte ki legvilágosabban, mit éreznek a szovjet emberek vietnami testvéreik iránt, s miért árad ma különösen szovjet földről a segítség:

— Vietnam népe most nehéz napokat él át — mondta a szovjet munkás. — Csodáljuk hősi kitartását, elszántságukat... A magunk részéről most, a háborús körülmények között is, mindent meg akarunk tenni, hogy ne érezzék magukat egyedül. Én személy szerint abban az országépítő munkában tudok segíteni, amelyet e nagyszerű nép a nehéz körülmények ellenére is folytatni akar és folytat is...

Onódy György

Rusk-Gromiko találkozó

Washingtonban, a külügyminisztérium épületében Rusk külügyminiszter vacsoráján megjelent Gromiko szovjet külügyminiszter, (középen) Dobrynin szovjet nagykövet (jobbrol) kíséretében.

(Rádiófotó — MTI Külföldi Képszolgálat)

A Wilson-ellenes „palotaforradalomról”

London

„A dühös pénzügyminiszter és a Wilson-ellenes összeesküvés” — csütörtökön reggel ezzel az elsőoldalas szalagcímmel közöl a kormányparti Sun újabb részleteket az állítólagos „júliusi palotaforradalomról”, amelynek — a híresztelések szerint — az lett volna a célja, hogy Callaghan pénzügyminisztert állítsák Wilson helyére.

„Munkáspárti képviselők a miniszterelnök elleni „összeesküvésről” szóló híreszteléseket csupán azért veszik komolyan, mert úgy tudják, hogy Wilson maga is hisz bennük” — állapítja meg a Sun.

A „csírájában elfojtott palotaforradalom” július 6-án kezdődött, azon a napon, amikor Wilson miniszterelnök a fontválság tetőpontján Moszkvába utazott „békemisszióra”. Állítólag ezen a napon ismert munkáspárti személyiségek bizalmas megbeszélésre jöttek össze egy kenti házban és megállapodtak: A font sterling kényszerleértékelése esetén lemondásra kényszerítik Wilsont és helyébe Callaghan pénzügyminisztert ültetik.

Úgy tudják, hogy George

Wigg állambiztonsági miniszter (aki annakidején leleplezte a Profumo-ügyet) volt a mesterdetektív, aki nyomára jutott a készülő „politikai kivégzésnek”. Ezután került sor augusztus 10-én a váratlan kormányátalakításra, amelynek eredményeként George Brown volt gazdasági csúcsminiszter és Stewart külügyminiszter tárcát cserélt, Callaghan pénzügyminiszter pedig — aki nyíltan bejelentette igényét a külügyi tárcára, „ott ragadt” a pénzügyminisztériumban. (Emlékezzet, hogy Hugh Gaitskell ha-

lála után a Munkáspárt vezetőjeért folyó vetélkedésben Brown és Callaghan volt Wilson ellenfele.)

Úgy tudják, hogy Callaghan felajánlotta lemondását, de a miniszterelnök maradásra bírta, mert a gyengélkedő font sterling aligha viselné el a pénzügyminiszter lemondását. Wilson miniszterelnök szerdán este üdvözlő táviratot küldött Callaghannak, abból az alkalomból, hogy a pénzügyminiszter 21 évvel ezelőtt lett Cardiff egyik választókerületének képviselője. (MTI)

Tüntetés Buenos Airesben

Buenos Aires.

A megbuktatott Illia argentin köztársasági elnök hívei szerdán este Buenos Aires belvárosában összecaptak a rendőrséggel.

Előzőleg ünnepélyt rendeztek az argentin Radikális Párt alapítójának, Hipólito Irigoyennek az emlékére. Az emlékműsén több mint háromezer ember vett részt, köztük Illia volt elnök is, akit a tömeg tapssal, és ilyen felkiáltásokkal fogadtak: „Éljen Argentina igazi elnöke!” „Le a katonai hatalombitorlókkal!”

Az emlékünnepe után az Illia-féle népi radikális párt hívei tüntetést rendeztek a volt elnök kocsija mellett. A rendőrök könnygázgránátokat hajítottak a tömeg közé és gumibottal próbálták szétoszlatni a tüntetést.

Ugyancsak szerdán, az Argentin Szövetségi Rendőrség arról adott hírt, hogy a peronista forradalom évfordulóján, október 17-én, államcsínyt akartak végrehajtani „felforgató elemek”. Az összeesküvés vádjával egy egyetemi hallgatót és két munkást letartóztattak.

Ülést tartott a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága október 13-án, Kádár Jánosnak, a Központi Bizottság első titkárának elnökletével ülést tartott. Az ülésen a Központi Bizottság tagjai és póttagjai kívül résztvettek a Központi Revíziós Bizottság, a Központi Ellenőrző Bizottság elnökei, a Központi Bizottság osztályvezetői, a forradalmi munkás-paraszt kormány tagjai, a megyei pártbizottságok első titkárai, a budapesti pártbizottság titkárai és más meghívottak.

A Központi Bizottság ülésén:

1. Komócsin Zoltán elvtárs, a Központi Bizottság titkára ismertette a Politikai Bizottság tájékoztatóját a nemzetközi helyzet és a nemzetközi kommunista mozgalom időszerű kérdéseiről.

A Központi Bizottság jóváhagyólag tudomásul vette a Budapesten ez év szeptemberében megtartott magyar-vietnami tárgyalásokról adott tájékoztatót. A Központi Bizottság megállapítja, hogy az Egyesült Államok kormánya, minden józan figyelmeztetés, a haladó emberiség tiltakozása, valamint saját népe növekvő elé-

gedetlensége ellenére fokozza agresszióját a hős vietnami nép ellen. Az amerikai kormány békés szándékait hangoztató félrevezető nyilatkozatokkal egyidőben kiterjeszti a Vietnami Demokratikus Köztársaság elleni terror-bombázásokat és növeli Dél-Vietnamban állomásozó csapatainak létszámát.

A Központi Bizottság ismételt elítéli az Egyesült Államoknak a vietnami nép szabadságára törő, a délkelet-ázsiai népek és a világ békéjét fenyegető népi háborúját. A Magyar Népköztársaság erejéhez és lehetőségeihez mérten pártunk és kormányunk továbbra is mindent elkövet, hogy fokozott politikai, anyagi és katonai segítséget nyújtson az igazságos céloktól harcoló vietnami népeknek.

A Központi Bizottság megállapítja, hogy a nyugatnémet imperializmus revansista politikája, a Bundeswehr atomfegyverzésére irányuló törekvések továbbra is veszélyeztetik az európai népek békéjét és biztonságát. A magyar nép földrajzi helyzetével együtt helyesléssel fogadta a Varsói Szerződés politikai tanácskozó testülete bukaresti ülésének nyilatkozatát az európai biztonsági rendszer megteremtéséről és állhatatosan küzd az ott meghatározott célok megvalósításáért. Pártunk és kormányunk úgy véli, hogy további erőfeszítéssel, két- és többoldalú eszmecsereket megteremtve az egész világ békéje szempontjából nagyjelentőségű európai biztonsági értekezlet összehívásának feltételei.

A Központi Bizottság megállapítja, hogy a vietnami nép igazságos harcának támogatása, az imperializmus elleni harc fokozása egyre inkább megköveteli a szocialista országok, a nemzetközi kommunista mozgalom, minden haladó és békeszerető erő tömörülését, az amerikai imperializmussal szembeni akcióegységet. Annál sajnálatosabb, hogy a kínai vezetők szovjetellenes szakadár tevékenységüket, egységellenes fellépésüket a Kínai Kommunista Párt Központi Bizottságának augusztusi ülésén hivatalos párt- és állami politikai rangjára emelték.

A magyar kommunistákat aggodalommal tölti el, hogy a kínai vezetők az úgynevezett „Vörös Gárdának” a szocializmus idegen cselekményeivel, a szovjetellenesség felkorbácsolásával mérhetetlen károkat okoznak a szocializmus, a társadalmi haladás és a béke ügyének.

Bár a kínai vezetők magatartása további akadályokat gördít a munkásmozgalom egységének, a Vietnam elleni barbar háborút folytató amerikai imperializmussal szembeni akcióegység útjába, a Központi Bizottság újólal kijelentve a harcát a nemzetközi kommunista mozgalom, valamennyi szocialista ország egységéért, a kommunista pártok és az imperializmus ellen harcoló más erők akcióegységéért.

2. Biszku Béla elvtárs, a Központi Bizottság titkára betértesztette a Politikai Bizottság javaslatát az or-

szággyűlési képviselőválasztás rendszerére, az új egységes választójogi törvény alapelveire.

A Központi Bizottság megállapítja, hogy társadalmunk fejlődése lehetővé teszi választási rendszerünk demokratizmusának továbbfejlesztését, új egységes választójogi törvény megalkotását. A választójogi törvény módosításának alapelveként javasolja:

Az országgyűlési képviselői választókerületi lajstromos rendszeréről, át kell térni az egyéni választókerületi rendszerre. Az egyéni választókerületi rendszerben a választás demokratizmusát a közvetlen szavazás révén jobban érvényesül. A megválasztott képviselő meghatározott területre, egy közigazgatási egységhez tartozik. A képviselő és a választók között szorosabb kapcsolat jöhet létre, mind a jelölést és a választást, mind a képviselői munkát illetően és szükség esetén megvalósítható a képviselő visszahívása is.

Az országgyűlési képviselőre és tanácsokra a társadalmi szervek az egyes választókerületek választópolgárainak gyűlésein tesznek javaslatot. A jelölőgyűlések több jelöltet is javasolhatnak.

A Központi Bizottság a Hazafias Népfront Elnökségével egyetértésben felkéri a forradalmi munkás-paraszt kormányt, hogy a fenti elveket megfelelő választójogi törvényjavaslatot készítse el és terjessze az országgyűlés elé.

3. Nyers Rezső elvtárs, a Központi Bizottság titkára ismertette a Politikai Bizottság néhány agrárpolitikai kérdés megoldására vonatkozó javaslatát. A Központi Bizottság a szocialista mezőgazdaság, a mezőgazdasági termelőszövetkezetek megerősítését célzó javaslatokat magáévá tette és elhatározta, hogy azokat a IX. kongresszus elé terjeszti. (MTI)

FOLYTK A BARADLA-BARLANGI DIÁKTRAGÉDIA BÍRÓSÁGI TÁRGYALÁSA

A miskolci megyei bíróság a tragikus végű Baradla-barlangi tűra felelős vezetője, Pászthy György Walter, pannonnalmi bencés gimnázium tanár ellen indított bűnperben a tudományos tanács szakvéleményének ismertetésével csütörtökön folytatja a tárgyalást.

Az Egészségügyi Tudományos Tanács igazságügyi bizottsága szakvéleményében egyebek között megállapította, hogy a tűra elhalálozotat, illetve megbetegedettek egészségkárosodását több különböző funkcionális körök egybekapcsolódása indította meg és váltotta ki. Az alacsony mennyiségű oxigén, a test lehűlése, a fokozott izommunka és megterhelés egyidejű hatása idézte elő az áldozatok egészségének károsodását.

A tanácsvezető bíró a szakvélemény ismertetése után kiegészítő kérdéseket intézett a vádlotthoz, valamint a szakértőkhöz. (MTI)

Gromiko Berlinbe érkezett

Berlin

Andrej Gromiko szovjet külügyminiszter, aki részt vett az ENSZ-központi 21. ülésén, csütörtökön, úton hazafelé megérkezett Berlinbe.

A schönefeldi reptéren Gromikót Otto Winzer, az NDK külügyminisztere fogadta. (MTI)